

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Kurikulárna reforma

Základná škola Vtáčkovce

*„Škola je pre mňa hniezdo, kde sa učím obklopený láskou
a priateľstvom.“*

Predkladateľ: ZŠ Vtáčkovce

Názov školy: Základná škola Vtáčkovce

Adresa: Vtáčkovce 1, 044 47 Košice

IČO : 710061781

Riaditeľ školy: Mgr. Božena Škovránová

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Tomáš Pavol Kočiš, Mgr. Romana Žigová

Kontakty: tel. 055/6990202

Mail: zsvtackovce@pobox.sk

Zriaďovateľ:

Názov: Obec Vtáčkovce

Adresa: Vtáčkovce 1, 044 47 Košice

Platnosť dokumentu: 01.09.2026

Dátum schválenia v Pedagogickej rade: 31.08.2026

Dátum prerokovania v Rade školy: 31.08.2026

Školský vzdelávací program je vypracovaný podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie schváleného ministrom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 podľa číslom 2023/831:7-A2140 s platnosťou od 1.9.2024, v súlade s Dodatkom č. 1 schváleného pod číslom 2023/10619:9-C2140 s účinnosťou od 10.10.2023 a v súlade s Dodatkom č. 2 schváleného pod číslom 2024/13599:1-C2141 s účinnosťou od 1.9.2024 a v súlade s Dodatkom č. 5 schváleného pod číslom 2026/10555:5-A3610 s účinnosťou od 1.9.2026

Tento dokument je platný pre žiakov v reformných ročníkoch, ktoré sú v postupnom zavádzaní nového ŠkVP od školského roka 2026/2027 od 1. ročníka.

Mgr. Božena Škovránová

Riaditeľka školy

Obsah

1. Úvod.....	4
2. Ciele a obsah vzdelávania	4
2.1 Konkrétne ciele výchovy a vzdelávania.....	5
3. Charakteristika školy.....	10
4. Vízia a strategické ciele školy	11
4.1 Priority školy	11
4.2 Zameranie školy	12
4.3 Strategické ciele školy.....	13
5. Digitálna stratégia školy	15
6. AI gramotnosť	19
Vzdelávacie ciele pre 1. cyklus	19
Vzdelávacie ciele pre 2. cyklus	19
7. Stupeň vzdelania.....	21
8. Formy výchovy a vzdelávania	22
9. Vyučovací jazyk	25
10. Učebný plán	26
11. Tematické dni.....	29
12. Systém podpory vzdelávania žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania	30
13. Učebné osnovy	33
14. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov	33
14.1 Hodnotenie žiakov v prvom vzdelávacom cykle	34
14.2 Hodnotenie žiakov v druhom vzdelávacom cykle	37
15. Záver.....	40

1. Úvod

Vzdelávanie pre 21. storočie

Vzdelávanie 21. storočia sa má niesť v duchu otvárania príležitostí na poznávanie, prijímania rozmanitosti a rešpektovania jedinečnosti každého človeka (inkluzívna škola), zodpovednosti za udržateľnú budúcnosť planéty (zelená škola) a podpory efektívneho, zmysluplného a bezpečného využívania digitálnych technológií vo výchove a vzdelávaní (digitálna škola).

V škole 21. storočia majú všetci aktéri možnosť aktívne sa podieľať na spoluvytváraní obsahu aj foriem vzdelávania. Učenie sa prebieha prostredníctvom spoločnej aktivity, spolupráce a neustáleho zlepšovania:

- **Žiak** je hlavným aktérom a nesie spoluzodpovednosť za vlastné učenie.
- **Učiteľ** žiaka aktívne sprevádza, vytvára podmienky pre efektívne učenie a zároveň má priestor a podporu na svoj profesionálny rozvoj.
- **Rodič** je pozývaný k aktívnej účasti na formovaní kultúry školy a k podpore výchovno-vzdelávacieho procesu.

Model, v ktorom učiteľ iba odovzdáva hotové poznatky, už v 21. storočí nepostačuje. Schopnosť zrozumiteľne vysvetľovať učivo síce zostáva dôležitou prednosťou kvalitného učiteľa, no ešte významnejšia je jeho schopnosť porozumieť procesom, ktoré prebiehajú v mysli žiaka počas učenia. Ide najmä o pochopenie toho, ako žiak uvažuje nad úlohou, aké stratégie si volí, ako ich realizuje, ako identifikuje a prekonáva chyby, ako premýšľa o hodnotách, vlastnom prežívaní a konaní.

Úlohou učiteľa je zároveň podporovať tvorivosť detí, spolu s nimi hľadať priestor a rozmanité formy sebaujadrnenia a snažiť sa porozumieť rôznym spôsobom, akými sa ľudia vyjadrujú. S tým súvisí aj vytváranie priestoru pre samostatné premýšľanie žiakov a hľadanie riešení rôznych typov úloh.

Neoddeliteľnou súčasťou vzdelávacieho procesu je reflexia učenia, konania a vyjadrovania. Žiak má byť vedený k tomu, aby dokázal pomenovať a reflektovať svoje myšlienkové postupy a stratégie učenia a riešenia úloh (metakognícia, metaučenie). Na základe tejto reflexie si rozvíja schopnosť učiť sa, uvedomovať si svoj osobnostný potenciál a preberať zodpovednosť za vlastné vzdelávanie a osobný rozvoj. Zároveň má byť systematicky podporovaný v kritickom porovnávaní vlastného uvažovania a konania s etickými hodnotami a v rozvoji tvorivosti.

2. Ciele a obsah vzdelávania

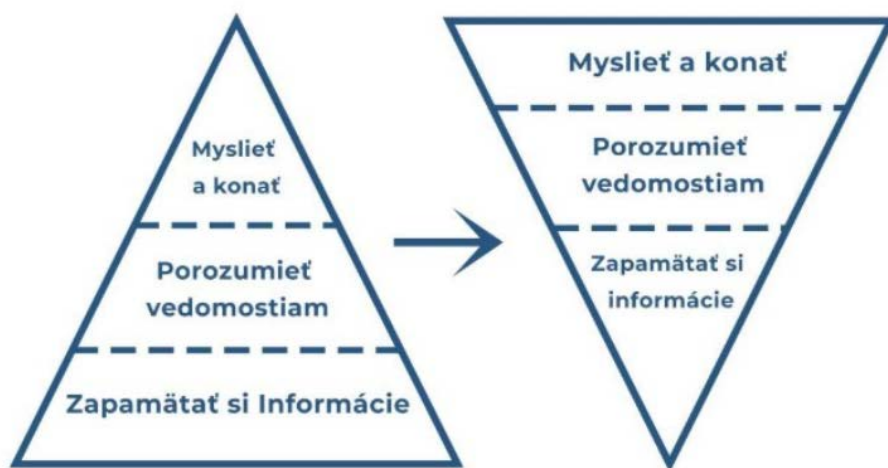
Vzdelávanie v 21. storočí sa odkláňa od jednostranného memorovania poučiek a izolovaných faktov a sústreďuje sa na cieľavedomý rozvoj komplexnej, funkčnej gramotnosti, ktorá zodpovedá potrebám súčasnej spoločnosti. Takto nadobudnuté poznatky a zručnosti dokáže

jednotlivec využívať v každodennom osobnom aj spoločenskom živote, ako aj pri napĺňaní svojich osobných, vzdelávacích, kultúrnych a sociálnych potrieb.

Samotné množstvo vedomostí už dnes nepostačuje. Pred žiakmi aj učiteľmi stoja náročnejšie ciele – dôraz na kvalitu a hĺbku učenia, porozumenie a schopnosť prepájať poznatky do širších súvislostí. Práve tieto schopnosti umožnia ľuďom 21. storočia aktívne reagovať na komplexné výzvy, prispôbovať sa meniacim sa podmienkam, nieť zodpovednosť za svoje rozhodnutia, riešiť zložité problémy, kriticky pracovať s informáciami a tvorivo spolupracovať v rozmanitých tímoch.

Vízia vzdelávania pre 21. storočie

“Učíme (sa) samostatne myslieť a zodpovedne konať na základe hodnôt, vedomostí a dát.”

Obrázok 1. Obrátené kurikulum – vizualizácia zmeny v obsahu vzdelávania

2.1 Konkrétne ciele výchovy a vzdelávania

Základné vzdelávanie poskytuje ucelené a komplexné základy všeobecného vzdelania, ktoré dáva všetkým žiakom predpoklady na porozumenie životu, osvojenie nástrojov učenia sa a základnej orientácie vo svete. Poskytuje základy kultúrnej gramotnosti a podporuje motiváciu k ďalšiemu vzdelávaniu a celoživotnému učeniu sa.

V súlade s novým Štátnym vzdelávacím programom (2023) je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu systematická reflexia učenia, konania a vyjadrovania žiakov. Škola vytvára podmienky na rozvoj schopností žiakov uvedomovať si vlastné postupy pri učení, riešení problémov a plnení úloh, hodnotiť ich efektívnosť a využívať získané poznatky na ďalšie zlepšovanie svojho učenia.

Žiaci sú vedení k rozvíjaniu metakognitívnych zručností, ktoré im umožňujú plánovať, monitorovať a vyhodnocovať vlastný proces učenia, uvedomovať si svoje silné stránky a oblasti na zlepšenie, preberať zodpovednosť za svoje vzdelávanie a aktívne rozvíjať svoj osobnostný potenciál.

Súčasťou vzdelávania je aj podpora rozvoja charakteru žiaka. Žiaci sú podnecovaní k premýšľaniu o svojich rozhodnutiach a konaní v súlade s etickými hodnotami, k zodpovednému správaniu, rešpektu voči sebe i druhým a k tvorivému prístupu pri riešení rôznych situácií.

Nadpredmetové koncepty **metakognícia** a **charakter** sú priebežne rozvíjané vo všetkých vzdelávacích oblastiach a prierezových gramotnostiach. Ich ciele sa naplňajú prostredníctvom vhodne zvolených vyučovacích stratégií, reflexívnych aktivít, sebahodnotenia a spolupráce žiakov v každodennom výchovno-vzdelávacom procese.

Metakognícia a jej podpora sa vzťahuje na rozvoj uvedomovania si, chápania a regulácie vlastných kognitívnych procesov a stratégií učenia sa. Zahŕňa prehlbovanie zručností, ktoré žiakom umožňujú efektívne plánovať, monitorovať, hodnotiť a upravovať svoje prístupy k učeniu.

Metakognitívne poznanie je pochopenie a uvedomenie si vlastných kognitívnych procesov, stratégií učenia a kognitívnych schopností jednotlivca. Zahŕňa poznanie toho, ako sa človek najlepšie učí, rozpoznanie faktorov, ktoré ovplyvňujú učenie, a identifikovanie najúčinnějších stratégií pre riešenie rôznych úloh.

Metakognitívna regulácia zahŕňa schopnosť plánovať, monitorovať a kontrolovať svoje kognitívne procesy počas učebných úloh. Zahŕňa stanovenie cieľov, výber a používanie vhodných stratégií, monitorovanie pokroku a vykonávanie úprav na zlepšenie výkonu.

Metakognícia sa skladá z dvoch komponentov:

1. Metakognitívne poznanie
2. Metakognitívna regulácia

Tieto dva komponenty spoločne umožňujú žiakom byť efektívnejšími a účinnejšími pri učení tým, že im napomáhajú pochopiť, riadiť a optimalizovať ich myšlienkové procesy.

Komponent: Metakognitívne poznanie

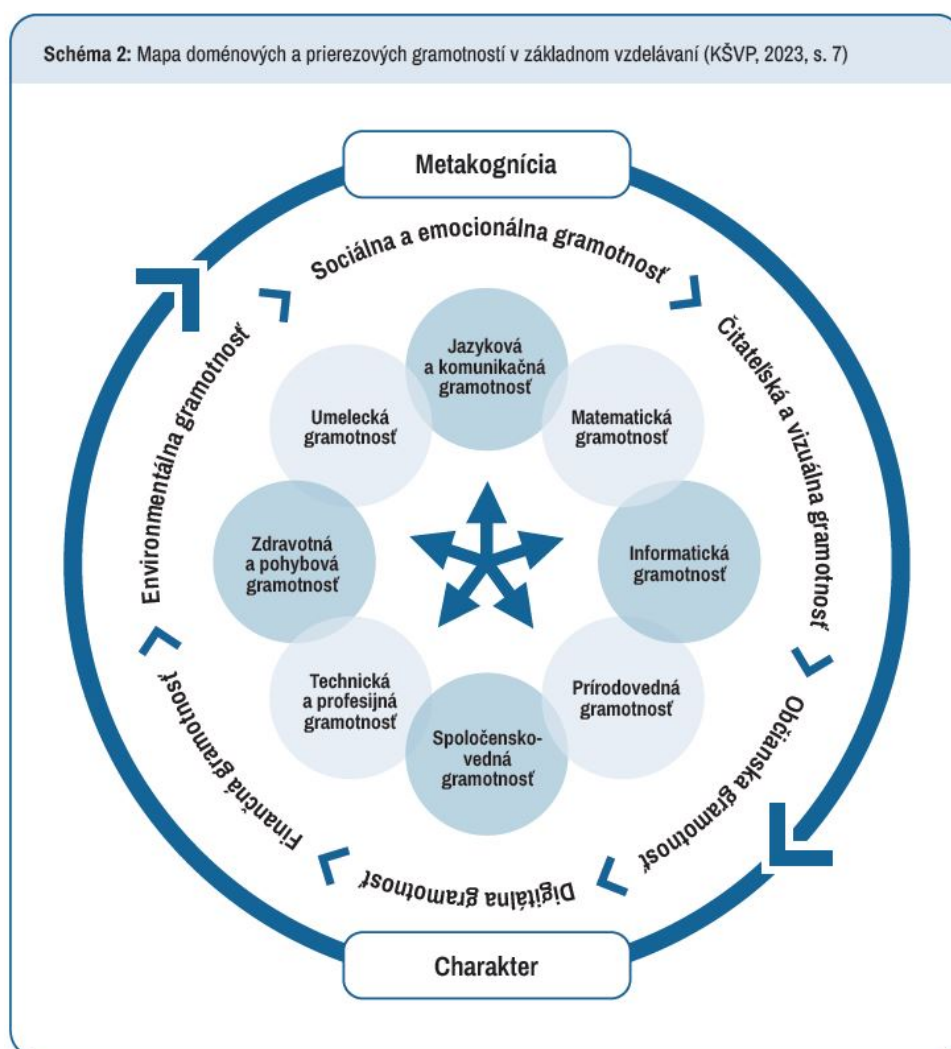
Všeobecným cieľom v rámci komponentu je, aby žiaci mali dobré chápanie svojich silných stránok v myslení, ako aj oblastí, v ktorých sa môžu rozvíjať; žiaci majú poznať rôzne stratégie učenia a majú byť schopní vybrať a použiť vhodné stratégie na základe požiadaviek úlohy a osobných preferencií.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný na predispozičnej úrovni opisovať svoje silné stránky v myslení, ako aj oblasti, v ktorých sa ešte potrebuje zlepšiť. Dokáže v súvislosti s učebnými činnosťami, ako aj osobnými preferenciami pomenovať svoje záľuby a záujmy a hovoriť o nich, ako aj popísať to, čo ho nezaujíma. Dokáže identifikovať úlohy, ktoré považuje za ľahké vs. náročné. Na predispozičnej úrovni pozná základné stratégie učenia a rozumie, kedy mu AI môže pomôcť učiť sa a kedy je lepšie pracovať bez nej.

Komponent: Metakognitívna regulácia

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať u žiakov spôsobilosť plánovať, organizovať, monitorovať a hodnotiť svoj sebarozvoj a učenie a využívať tieto spôsobilosti pre efektívnejšie riešenie jednoduchých aj komplexných problémov a zlepšovanie výsledkov v rámci formálneho, ako aj neformálneho vzdelávania.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný na základnej úrovni a za pomoci pedagóga regulovať svoje správanie a myslenie v prospech riešenia zadanej úlohy. Dokáže dodržiavať jednoduchý plán alebo postupnosť pri riešení úlohy (napr. pokyny krok za krokom). Dokáže identifikovať a používať základné nástroje na organizovanie informácií (napr. triedenie predmetov alebo myšlienok). Sleduje a reflektuje svoj pokrok v učení. Za pomoci pedagóga sleduje a reflektuje, ako AI ovplyvňuje vlastné učenie a riešenie úloh. Dokáže rozpoznať a oznámiť, kedy potrebuje pomoc alebo kedy úspešne dokončil úlohu. Dokáže určiť, čo sa z úlohy naučil, a diskutovať o oblastiach, v ktorých sa môže zlepšiť.

Vzdelávacie ciele – charakter

Pod charakterom rozumieme súbor osobnostných morálnych čŕt alebo dispozícií, ktoré súvisia so správaním človeka, ovplyvňujú jeho motiváciu a vyvolávajú špecifické morálne city.

Prejavom dobrého charakteru je šťastný a naplnený život, ako aj spravodlivá a solidárna spoločnosť. Výchova charakteru zahŕňa všetky explicitné aj implicitné výchovné aktivity, ktoré pomáhajú žiakovi rozvinúť cnosti, čo zjednodušene môžeme chápať ako pozitívne osobnostné silné stránky. Rozvoj charakteru je dlhodobý proces, ktorý je podporovaný bezpečným prostredím, vzťahmi založenými na dôvere a príležitosťami pre skúsenosť a reflexiu. Vyžaduje si spoluprácu žiaka, školy aj širšej komunity.

Úlohou školy je vytvárať prostredie, v ktorom žiaci môžu bezpečne objavovať, kým sú, rozvíjať svoje silné stránky a hodnoty a učiť sa ich uplatňovať v prospech seba aj druhých. Záujmom školy by malo byť, aby sa žiak aktívne zapojil do života školskej komunity a získaval tak skúsenosti rozvíjajúce jeho charakter, a súčasne, aby sa učitelia usilovali o rozvoj vlastného morálneho charakteru a boli tak modelom láskavého, reflektujúceho správania. V širšom význame je vhodné, aby bola výchova charakteru prítomná vo všetkých predmetoch a aktivitách školy, jej kultúre a celkovom étose.

Predkladaný rámec výchovy charakteru pozostáva z dvoch hlavných morálnych dispozícií – rozvážnosti a prosociálnej orientácie – a siedmich komponentov. Rozvážnosť (alebo aj praktická múdrosť) znamená schopnosť žiaka rozlišovať a voliť si morálne zrelé riešenia v konkrétnej životnej situácii. Rozvážnosť pomáha žiakovi hľadať a nachádzať vyváženú a funkčnú „zlatú strednú cestu“ medzi krajinosťami nedostatku a prebytku v správaní, v zložitom každodennom živote. Prosociálna orientácia znamená vôľu a schopnosť konať v prospech druhého aj bez očakávania odmeny. Pripravuje žiaka na utváranie charakterných priateľstiev a partnerstiev s druhými. Rozvážnosť a prosociálna orientácia prenikajú všetkými siedmimi komponentmi charakteru, ktoré reprezentujú intelektuálnu, emocionálnu aj sociálnu dimenziu nášho morálneho prežívania.

Všetky sú v praktickom živote vedené rozvážnosťou a smerujú k prosociálnemu uplatneniu. Rámec pre výchovu charakteru pozostáva zo siedmich komponentov:

1. Morálne vedomie
2. Intelektuálna zvedavosť
3. Odvaha
4. Odolnosť
5. Úcta k druhým
6. Spravodlivosť
7. Líderstvo

1. Komponent: Morálne vedomie

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať schopnosť žiakov rozpoznať, pochopiť a primerane vyjadriť (regulovať) svoje emócie a uvažovať o tom, ako ich presvedčenia, pocity a hodnoty ovplyvňujú ich správanie voči sebe a druhým.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný identifikovať a pomenovať základné a vzťahové emócie (radosť, hrdosť, smútok, hnev a pod.). Vie ich priradiť k jednoduchým príbehom alebo situáciám z vlastného života. Rozlišuje u seba a druhých vhodné a nevhodné správanie. Spomocou učiteľa sa učí jednoduché spôsoby, ako sa upokojiť a znova sústrediť (napr. cez dýchanie, pauzu, krátky rituál).

2. Komponent: Intelektuálna zvedavosť

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať u žiakov zvedavosť, otvorenosť a schopnosť učiť sa z nových skúseností. Žiaci by mali budovať intelektuálnu pokoru (uznanie, že neviem všetko) a dialogický prístup. V bezpečnom a podpornom prostredí sa učia klásť otázky, počúvať iných, reflektovať svoje názory a chápať, že učiť sa zahŕňa robiť chyby (rastové nastavenie mysle) a meniť pohľad na svet.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný zvedavo klásť otázky a hľadať vysvetlenie javov, ktoré ho zaujímajú. S podporou učiteľa vytrvá pri riešení jednoduchších úloh aj po neúspechu. Dokáže so spätnou väzbou zhodnotiť svoj výkon a pomenovať, čo sa mu podarilo a čo nie.

3. Komponent: Odvaha

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je viesť žiakov k tomu, aby dokázali konať v súlade so svojimi hodnotami aj v náročných situáciách a hľadať riešenia, ktoré sú férové a ohľaduplné, aj keď si to vyžaduje úsilie alebo odvahu. Žiaci by mali vedieť, čo znamená dať sľub alebo záväzok, a rozvíjajú zručnosti, ktoré im pomáhajú svoje záväzky dodržať. Rozlišujú medzi odvahou a bezhlavým riskovaním a rozvíjajú odvahu prejavovať svoj názor alebo zastávať sa iných v situáciách, ktoré si to vyžadujú.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný v bezpečnom prostredí na vyzvanie učiteľa vyjadriť svoj názor pred skupinou. Chápe, že je správne pomáhať a zastávať sa druhých. Dokáže v prípade potreby vyhľadať pomoc dospeléj osoby, ktorej dôveruje. Vie sa priznať, keď urobí chybu, napriek možným dôsledkom.

4. Komponent: Odolnosť

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať u žiakov schopnosť nasledovať vlastné rozhodnutia v súlade s prosociálnym správaním, schopnosť vytrvať v náročných situáciách, hľadať riešenia aj po neúspechu a zachovať vnútornú rovnováhu pri prekonávaní prekážok. Učia sa spoznávať, čo im pomáha zvládať stres a obnovovať energiu, a nachádzať zmysel v tom, čo robia.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný dokončiť primerane náročnú úlohu a nevzdávať sa aj napriek ťažkostiam. Pomenúva, čo mu nejde a požiada o pomoc. Pomenúva na sebe charakterovú vlastnosť, ktorú by chcel zlepšiť a pokúša sa o to.

5. Komponent: Úcta k druhým

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať u žiakov schopnosť porozumieť druhým, spolupracovať a prejavovať rešpekt, obdiv, empatiu, a láskavosť. Žiak je schopný oceňovať

prínos a úspechy druhých, spolupracovať s druhými, podporovať druhých v ich úsilí a prispievať k pozitívnym vzťahom v komunite.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný vymenovať dobré vlastnosti druhých a pochváliť ich. Prejavuje starostlivosť o blízkych a spolužiakov. Pozná a zaujme základné roly v kooperatívnych úlohách.

6. Komponent: Spravodlivosť

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať u žiakov zmysel pre spravodlivosť, svedomosť, česťnosť a férovosť v každodennom konaní. Žiak rozumie, prečo sú pravidlá dôležité pre dôveru a spolužitie, uvažuje o dôsledkoch svojho správania na druhých a zachovávať osobnú integritu v konaní bez ohľadu na externú odmenu/kontrolu.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný rozpoznať, keď je niečo férové alebo neférové, a učí sa hovoriť o tom, prečo to tak vníma. Chápe, že jeho činy môžu ovplyvniť druhých a snaží sa správať tak, aby nikomu neublížoval. Pri hre dodržiava pravidlá a vie sa ospravedlniť, keď urobí chybu.

7. Komponent: Líderstvo

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať u žiakov zodpovednosť, iniciatívu a schopnosť pozitívne ovplyvňovať druhých prostredníctvom vedenia, spolupráce, príkladu alebo podpory. Žiak sa rozhoduje s ohľadom na spoločné dobro, dokáže niesť dôsledky svojich rozhodnutí a rozvíja vnútorné líderstvo založené na empatii, integrite a rešpekte.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný rozpoznávať, že rozhodnutia majú príčiny a následky pre skupinu. Uvedomuje si, že ak mu niekto dôveruje alebo mu dá úlohu, prináša to aj zodpovednosť. Sleduje dobré príklady správania u druhých a snaží sa konať podobne, aby pomáhal skupine. Povzbudzuje druhých.

3. Charakteristika školy

Základná škola Vtáčkovce je neplnoorganizovaná škola s ročníkmi 1.-5. ročníka, ktorá ponúka primárne vzdelanie. Školu navštevujú žiaci z blízkej rómskej osady. Do školy prichádzajú s veľkou jazykovou bariérou, v bežnej reči používajú rómsky jazyk. Východiskom pri plánovaní našej práce je fakt, že všetci žiaci pochádzajú z rómskych rodín s odlišnými tradíciami i kultúrou. Väčšinou v rebríčku hodnôt týchto rodín je potreba vzdelania až na konci a škola je pre rodičov len inštitúcia, ktorá zaťažuje ich deti a zbytočne ich obťažuje. Len mizivé percento rodín našich žiakov motivuje svoje deti k učeniu a zaujíma sa o ich pracovné výsledky. Mnohým žiakom chýba akýkoľvek pocit zodpovednosti, k učeniu, hlavne k domácej príprave pristupujú ľahostajne. Veľkým nedostatkom je aj to, že väčšina z nich nemá systém v učení. Tým, že žiaci sa v škole cítia príjemne, bez stresu a strachu, dosahujeme veľmi dobrú školskú dochádzku.

Keďže sme škola s nezariadeným prostredím, t.j. bez telocvične, škola využíva na vyučovanie telesnej a športovej výchovy priestory triedy, školský dvor a multifunkčné ihrisko. Škola nedisponuje aj samostatnou knižnicou, ktorá by bola vybavená nábytkom slúžiacim na tieto účely. Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, kladieme dôraz na: upravené

a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb, aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách, budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi. Škola je kompletne zrenovovaná zvnútra i zvonku.

Zabezpečujeme pravidelne bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie, poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru, pravidelné kontroly a previerky bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií. Škola sa snaží poskytnúť žiakom príjemné prostredie, v ktorom sa budú dobre cítiť, čo dopomôže k tomu, aby dosahovali aj dobré vzdelávacie výsledky.

4. Vízia a strategické ciele školy

Učíme žiakov životným zručnostiam s dôrazom na :

- ich individuálne potreby a potenciál každého žiaka,
- špecifiká regiónu,
- rozvoj pozitívnych medziľudských vzťahov,

4.1 Priority školy

Prioritou našej školy je postupne vzdelávať a vychovávať žiakov tak , aby systematicky a uvedomene pracovali na rozvoji svojej komplexnej osobnosti a aby po úspešnom absolvovaní posledného ročníka 2. cyklu základného vzdelávania (5. ročníka) a tým získaní primárneho vzdelania:

- plynule pokračovali na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelania,
- aby svojím pričinením mali osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, prírodovedeckej, matematickej i kultúrnej gramotnosti,
- aby mali osvojené základy používania štátneho a cudzieho jazyka,
- aby poznali základné druhy umenia, rešpektovali kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície v rámci multikultúrnej spoločnosti, aby boli hrdí na tradície Rómov,
- aby poznali techniky učenia sa,
- aby dokázali sústredene načúvať, byť ústretoví pri vytváraní dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi, s ľuďmi vo svojom okolí i so všetkými, s ktorými prichádzajú do kontaktu,
- aby chápali význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, ovládali svoje emócie, poznali význam empatie,
- aby mali osvojené základy cudzieho jazyka,
- aby v každodenných situáciách dokázali používať základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov,
- aby boli pripravení naďalej rozvíjať schopnosti objavovať a hľadať odpovede, aby rozvíjali svoju tvorivosť,
- aby vedeli používať základné informačné technológie pri vyučovaní i pri samostatnom učení sa, ovládali základy počítačových aplikácií, vedeli vyhľadať informácie na internete,

- používať rôzne vyučovacie programy,
- aby chápali rozdiely medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- aby ku riešeniu problémov a konfliktov pristupovali s rozvahou, bez hystérie, s pochopením,
- aby si uvedomovali svoju osobnosť, dôverovali si, dokázali odhadnúť svoje silné a slabé stránky a primerane veku dokázali odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- aby si uvedomovali, že majú svoje práva a povinnosti,
- aby dokázali pracovať v skupine, prijímali ale aj prinášali nové nápady pri spoločnej práci,
- aby dokázali prispievať pri tvorbe pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a tým utužovali dobré medziľudské vzťahy,
- aby poznali základy etikety, ovládali základné pravidlá hygieny, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- aby si uvedomovali, čo znamená byť čestným človekom.

4.2 Zameranie školy

Poslaním našej školy je poskytovať moderné výchovno-vzdelávacie prostredie, ktoré žiakov vedie k aktívnemu prístupu k učeniu, rozvíja ich múdrosť, schopnosť spolupracovať a prispieva k ich celkovej spokojnosti. Naším cieľom je pripraviť žiakov na reálne výzvy pracovného aj osobného života a systematicky rozvíjať ich schopnosť samostatne a zodpovedne riešiť problémy. Každému žiakovi venujeme individuálnu pozornosť a podporujeme jeho osobnostný rozvoj.

Kultúra našej školy stojí na hodnotách kvalitného vzdelávania prepojeného s praxou a každodenným životom, na pozitívnych medziľudských vzťahoch, slobode a možnosti voľby, empatii, vzájomnej úcte, výchove príkladom, trpezlivosti, tolerancii a spolupráci. Škola je miestom, kde žiaci aj učitelia môžu naplno rozvíjať svoj potenciál v bezpečnej, priateľskej a podporujúcej atmosfére a spoločne objavovať svet v širších súvislostiach.

Budujeme otvorené a spolupracujúce spoločenstvo, ktoré ponúka zmysluplné vzdelávanie pre život v 21. storočí a podporuje komplexný rozvoj osobnosti žiaka aj učiteľa. Dôležitou súčasťou nášho pôsobenia je úzka spolupráca rodiny, školy a miestnej komunity.

Zároveň u žiakov posilňujeme vzťah k tradíciám, kultúre, histórii a životu v regióne Košice-okolie prostredníctvom aktívnej spolupráce s regionálnymi inštitúciami a organizáciami. Regionálne témy cielene začleňujeme do vyučovania a prepájame ich s obsahom učiva.

Odbornú podporu žiakom zabezpečuje školský podporný tím, ktorý tvoria školská špeciálna pedagógicka, koordinátorka prevencie a pedagogické asistentky.

4.3 Strategické ciele školy

Inklúzia

- Rozvíjať každého žiaka podľa jeho schopností a predpokladov, umožniť mu zažiť úspech v školskom prostredí. Zabezpečiť každému žiakovi rovnaký prístup k vzdelávaniu.
- Zlepšiť podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov s uplatnením podporných opatrení v spolupráci so Školským podporným tímom a odbornými zamestnancami z príslušného CPP v Košiciach.

Aktívny žiak a učiteľ ako jeho sprievodca

- Podporovať metakognitívne poznanie a metakognitívnu reguláciu žiaka.
- Zlepšiť u žiakov využívanie kritického myslenia a argumentácie pre účinné riešenie problémov využitím disponibilných hodín matematiky v 1. až 5. ročníku a implementáciou úloh rozvíjajúcich vyššie myšlienkové procesy.
- Podporovať aktívne učenie sa žiakov vo všetkých vzdelávacích oblastiach v každom ročníku prostredníctvom zvýšenia počtu vyučovacích hodín s využitím aktivizujúcich metód, bádania, skupinovej práce a zavedením formy blokového vyučovania v konkrétnom predmete.
- Rozvíjať digitálnu gramotnosť u žiakov, do edukačného procesu nepretržite implementovať nové trendy vo vývoji digitálnych technológií a podporovať ich bezpečné využívanie.
- Podporovať u žiakov rozvoj a budovanie pozitívneho vzťahu k anglickému jazyku
- Zvýšiť vnútornú motiváciu žiaka k učeniu sa uplatňovaním techník formatívneho hodnotenia a pomocou hodnotiaceho portfólia vo všetkých ročníkoch a v každej vzdelávacej oblasti.
- Zvýšiť rozvoj komplexných spôsobilostí žiakov zavedením tematického vyučovania v 1. cykle a 2. cykle naprieč všetkými vzdelávacími oblasťami.
- Podporovať ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti regionálnej výchovy, stratégií a metód vyučovania, hodnotenia žiakov, digitálnych zručností, tvorby nového školského vzdelávacieho programu podľa ich schválených plánov profesijného rozvoja formou aktualizáčných, inovačných, špecializačných vzdelávaní, okresných zasadnutí MZ v spolupráci s RCPU, NIVAM a inými vzdelávacími inštitúciami.
- Posilniť vzájomnú spoluprácu a dôveru učiteľ – rodič návrhom a realizáciou jedného netradičného rodičovského združenia v každej triede v priebehu školského roka s aktívnou účasťou rodičov.
- Prehlbovať profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov, podnecovať ich reflexiu a sebareflexiu a zefektívňovať edukačný proces, zdieľanie príkladov dobrej praxe, návštev vyučovacích hodín a vzájomnými návštevami vyučovacích hodín pedagógov v rámci vzdelávacích oblastí.
- Posilniť komunikačné zručnosti v slovenskom jazyku u žiakov, vzhľadom k tomu, že žiaci pochádzajú z dvojjazyčného prostredia, prostredníctvom navýšenia hodín slovenského jazyka a literatúry v 1. až 5. ročníku.

- Zvýšiť povedomie žiakov o tradíciách, histórii, národných, prírodných a kultúrnych pamiatkach regiónu realizáciou minimálne jednej aktivity (tematický deň, exkurzia, výlet) za školský rok.

Výchovno-vzdelávacie ciele školy na úrovni cyklov:

Prvý cyklus (1. – 3. ročník)

„Vykroč so mnou na cestu učenia“ – Ty mi pomôžeš.

Cieľom prvého cyklu je, aby žiak získal vzťah k učeniu sa, vytvoril si pracovné návyky a pracovný režim, aktívne sa zapájal do práce, využíval kreativitu pre zlepšovanie svojich myšlienok. Žiakom vytvára učiteľ bezpečné prostredie a podporu. Nosnou myšlienkou je, aby učiteľ bol pre žiaka sprievodcom a spolu s ním vykročil na cestu poznania od najbližšieho k vzdialenému, od známeho k neznámemu, od jednoduchého k zložitému. Každý rok prvého cyklu sa zameriava na konkrétne prostredie žiaka, v ktorom sa pohybuje.

Prvý rok je to škola, život v škole a v rodine. Prvá téma „Bola raz jedna škola“ žiakov sprevádza naprieč všetkými vyučovacími predmetmi, životom v triede, škole, školskej komunite. Budujú sa sociálne vzťahy, emocionálne zručnosti, žiaci objavujú a spoznávajú svoje najbližšie okolie. Nasledujúce témy ako: „Bola raz jedna rodina“, „Bolo raz 5 detektívov“ alebo „Bola raz jedna farma“ obsahujú ciele zo všetkých vzdelávacích oblastí, ktoré sú tematicky prepojené a učia žiakov poznávať a objavovať. Všetky tieto témy sa opierajú o obsah vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť.

Druhý rok sa vyučovanie tematicky presúva do okolia školy. Nosnou témou tejto časti prvého cyklu je „Bodka na planéte Zem“. Žiaci začínajú hľadaním obce na mape /bodka na planéte/. Od toho sa odvíja celé tematické vyučovanie ktoré sa opiera o obsah vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť. Tretí rok sa posúva vyučovanie až k hraniciam regiónu.

Žiaci sa pomocou učiteľa učia:

- Objavovať
- Tvoriť
- Spoznávať hodnoty
- Rozvíjať svoje zručnosti

Vyučovanie ťažiskovo zabezpečuje učiteľ s aprobáciou na primárne vzdelávanie.

Druhý cyklus (4. – 5. ročník)

„Uč sa spolu so mnou“ - Ja to dokážem, som schopný vstúpiť do spolupráce.

Cieľom druhého cyklu je, aby žiak dokázal bezpečne a jasne komunikovať svoje pocity, potreby a hranice, vyjadroval pre ne pochopenie u seba aj u iných a reflektoval svoje konanie a postoje. Zámerom súčasne je, aby žiak rozlišoval medzi faktami, domnienkami a hodnoteniami, a aby nadobudol väčšiu samostatnosť v učení a prevzal časť zodpovednosti za svoje učenie, uvedomil si, čo je oblasťou jeho záujmu a čomu by sa chcel hlbšie venovať. Žiak si vytvára vzťahy s rovesníkmi a učí sa spoločne s nimi riešiť úlohy a výzvy.

Žiaci sa s pomocou spolužiakov a pod vedením učiteľa učia:

- Rozvíjať, a hodnotiť svoj pokrok
- Nadobúdať samostatnosť v učení
- Rozvíjať svoj talent
- Uplatňovať vhodné stratégie učenia
- Rozvíjať emocionálne a sociálne zručnosti

Vyučovanie zabezpečujú spoločne a vyvážené učiteľia s aprobáciou na primárne vzdelávanie a učiteľia so špecializáciou na konkrétnu vzdelávaciu oblasť alebo vyučovací predmet.

5. Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania

Digitálne kompetencie predstavujú súbor vedomostí a zručností, ktoré nám umožňujú účinne, kriticky a bezpečne pracovať s digitálnymi technológiami pri učení, v práci aj v bežnom živote. Na tejto stránke nájdete materiály a nástroje, ktoré vám pomôžu tieto kľúčové schopnosti systematicky rozvíjať.

Podľa referenčného rámca DigComp medzi základné oblasti digitálnych kompetencií patria:

Informačná a dátová gramotnosť – schopnosť určiť, aké informácie potrebujeme, efektívne ich vyhľadávať, posudzovať ich dôveryhodnosť a organizovať digitálne údaje a obsah.

Komunikácia a spolupráca – využívanie digitálnych technológií na komunikáciu, tímovú prácu a aktívnu účasť v spoločnosti, s rešpektom ku kultúrnej a generáčnej rozmanitosti, vrátane správy vlastnej digitálnej identity a reputácie.

Tvorba digitálneho obsahu – vytváranie a úprava digitálnych materiálov, prepájanie nových informácií s existujúcimi poznatkami, rešpektovanie autorských práv a licencií a schopnosť zadávať jasné pokyny digitálnym nástrojom a systémom.

Bezpečnosť – ochrana zariadení, osobných údajov a súkromia, starostlivosť o fyzické aj psychické zdravie pri používaní technológií, podpora inklúzie a zodpovedný prístup k digitálnym technológiám s ohľadom na životné prostredie.

Riešenie problémov – schopnosť rozpoznať a riešiť situácie v digitálnom prostredí, využívať technológie na tvorivé a inovatívne riešenia a neustále sa prispôsobovať technologickému pokroku.

1. Informačná a dátová gramotnosť

- 1.1. Prezeranie, vyhľadávanie a filtrovanie údajov, informácií a digitálneho obsahu
- 1.2. Hodnotenie údajov, informácií a digitálneho obsahu
- 1.3. Spracovanie údajov, informácií a digitálneho obsahu

2. Komunikácia a spolupráca

- 2.1. Interakcia prostredníctvom digitálnych technológií
- 2.2. Zdieľanie prostredníctvom digitálnych technológií
- 2.3. Zapojenie občanov prostredníctvom digitálnych technológií
- 2.4. Spolupráca prostredníctvom digitálnych technológií

- 2.5. Netiketa (digitálna etiketa)
- 2.6. Manažment digitálnej identity

3. Tvorba digitálneho obsahu

- 3.1. Tvorba digitálneho obsahu
- 3.2. Integrovanie a opätovné vytváranie digitálneho obsahu
- 3.3. Autorské práva a licencie
- 3.4. Programovanie

4. Bezpečnosť

- 4.1. Ochrana zariadení
- 4.2. Ochrana osobných údajov a súkromia
- 4.3. Ochrana zdravia a psychickej a fyzickej pohody
- 4.4. Ochrana životného prostredia

5. Riešenie problémov

- 5.1. Riešenie technických problémov
- 5.2. Identifikácia potrieb a technologických riešení
- 5.3. Kreatívne využívanie digitálnych technológií
- 5.4. Identifikácia medzier v digitálnych kompetenciách

1. Východiská a vízia

Škola systematicky rozvíja digitálne kompetencie žiakov primerane ich veku. Digitálne technológie využívame ako nástroj podpory učenia, tvorivosti a spolupráce, nie ako cieľ samotný.

Našou víziou je:

- bezpečné digitálne prostredie,
- veku primeraný rozvoj digitálnych zručností,
- rozvoj kritického myslenia a zodpovedného správania online,
- postupné budovanie základov informatického myslenia.

2. Analýza súčasného stavu

2.1 Materiálno-technické vybavenie

Škola disponuje:

- tabletmi pre žiakov,
- notebookmi a PC pre učiteľov,
- dataprojektormi,
- interaktívnymi tabuľami,
- prístupom na internet.

Vybavenie umožňuje:

- využívanie digitálnych nástrojov vo vyučovaní,

- prácu s multimediálnym obsahom,
- realizáciu jednoduchých digitálnych projektov.

2.2 Digitálne kompetencie

Žiaci:

- základná práca s tabletom a PC,
- práca s interaktívnym obsahom,
- prvé skúsenosti s vyhľadávaním informácií,
- potreba systematického rozvoja bezpečnosti online.

Učitelia:

- využívanie prezentácií a interaktívnych materiálov,
- základná práca s digitálnymi platformami,
- potenciál na rozšírenie digitálnej tvorby a hodnotenia.

3. Strategické ciele (obdobie 3 rokov)

Cieľ 1: Rozvoj digitálnych kompetencií žiakov

- Zaviesť postupný rozvoj podľa oblastí DigComp (primerane veku).
- Posilniť informačnú gramotnosť a bezpečnosť.
- Rozvíjať informatické myslenie (logika, algoritmizácia).

Cieľ 2: Zmysluplná integrácia technológií do vyučovania

- Využívať tablety a interaktívne tabule ako podporu aktívneho učenia.
- Zaviesť jednoduché digitálne projekty (plagát, prezentácia, audio príbeh).
- Prepojiť digitálne aktivity so všetkými predmetmi.

Cieľ 3: Digitálna bezpečnosť a kultúra

- Zaviesť pravidlá používania zariadení.
- Systematická prevencia kyberšikany.
- Výchova k digitálnej etikete.

Cieľ 4: Profesionálny rozvoj učiteľov

- Interné zdieľanie dobrej praxe.
- Minimálne 1 digitálne školenie ročne.
- Podpora tvorby vlastných digitálnych materiálov.

4. Implementácia podľa ročníkov

1. – 2. ročník

- Základy ovládania zariadení.
- Práca s interaktívnymi cvičeniami.
- Bezpečné správanie online (základné pravidlá).
- Jednoduché kreslenie a tvorba digitálnych obrázkov.

3. – 4. ročník

- Jednoduché vyhľadávanie informácií.
- Tvorba krátkej prezentácie.
- Základy práce s textom.
- Úvod do algoritmického myslenia (napr. blokové programovanie).

5. ročník

- Kritické hodnotenie informácií.
- Tvorba projektov (prezentácia, plagát, krátke video).
- Základy práce s dátami (jednoduché grafy).
- Úvod do programovania a logického myslenia.

5. Bezpečnosť a ochrana údajov

- Školský digitálny poriadok.
- Informovaný súhlas rodičov.
- Ochrana osobných údajov.
- Výchova k digitálnej stope.
- Rovnováha medzi online a offline aktivitami.

6. Hodnotenie a monitorovanie

- Ročné hodnotenie plnenia cieľov.
- Dotazník pre učiteľov.
- Reflexia využívania techniky.
- Aktualizácia stratégie každé 2 – 3 roky.

7. Očakávané prínosy

Žiak:

- bezpečne používa digitálne zariadenia,
- dokáže vytvoriť jednoduchý digitálny výstup,
- rozumie základom digitálnej bezpečnosti,
- rozvíja logické a kritické myslenie.

Škola:

- moderné a efektívne vyučovanie,
- systematický prístup k digitalizácii,
- pripravenosť na budúce výzvy.

6. AI gramotnosť

AI kurikulum reaguje na rýchly rozvoj umelej inteligencie. Nová AI gramotnosť rozvíja kritické myslenie žiakov, bezpečné používanie AI nástrojov, prácu s dátami aj porozumenie dopadom AI na spoločnosť.

Oblasť AI gramotnosti zahŕňa princípy fungovania umelej inteligencie, tvorbu a spoluprácu s AI, rozvoj kritického myslenia, dôraz na zodpovednosť a bezpečnosť aj budovanie zdravej digitálnej identity a rovnováhy.

Vzdelávacie ciele pre 1. cyklus

Na konci 3. ročníka žiak/žiačka dokáže:

1. Rozpoznať technológie, ktoré využívajú AI a uviesť príklady ich použitia v bežnom živote.
2. Opísať základné princípy strojového učenia na jednoduchom príklade – vie, že stroje sa učia z dát a vnímajú svet pomocou senzorov.
3. Formulovať jednoduché zadania pre AI chatbota pod dohľadom učiteľa.
4. Nepripisovať AI ľudské vlastnosti a pristupovať k nej obozretne a primerane.
5. Oceňovať hodnotu skutočného sveta a medziľudských vzťahov, ktoré AI nedokáže nahradiť.

Vzdelávacie ciele pre 2. cyklus

Na konci 5. ročníka žiak/žiačka dokáže:

1. Porozumieť, že AI sa učí zo vzorov v dátach, nie z pevných pravidiel, pričom kvalita vstupov ovplyvňuje presnosť a objektívnosť výsledkov.
2. Využívať generatívnu AI pod vedením učiteľa ako pomocníka pri učení, zachovávať si zodpovednosť za vlastnú tvorivosť a prácu.
3. Overovať si informácie z iných zdrojov, uvedomujúc si, že AI tvorí na báze pravdepodobnosti, nie porozumenia.
4. Budovať si odolnosť voči tlaku na instantné riešenia a zachovávať zdravú rovnováhu pri používaní technológií.
5. Chrániť svoje súkromie a vnímať etické i sociálne dopady AI na jednotlivca a spoločnosť.

Očakávané spôsobilosti v gradačnej postupnosti podľa obsahu komponentov v cykloch

Komponent 1: Princípy fungovania AI

Žiak/žiačka vie/dokáže na konci 1. cyklu:

Základné pojmy: Rozumieť významu pojmov robot, umelá inteligencia (AI), dáta, senzor.

Rozpoznávanie AI systémov: Na príkladoch rozlíšiť zariadenia a aplikácie, ktoré využívajú AI, od tých, ktoré ju nevyužívajú. Uviesť príklady toho, ako sa AI využíva v bežnom živote (napr. hlasový asistent, odporúčania na YouTube).

Dáta ako základ AI: Rozlíšiť základné typy dát (text, obrázok, zvuk). Roztriediť rôzne objekty do skupín podľa spoločných znakov (vzorov) a vysvetliť, že podobne sa učí rozpoznávať vzory aj AI.

Procesný model (vstup – proces – výstup): Vysvetliť na jednoduchom príklade, že AI dostáva vstup (napr. obrázok), spracuje ho a vydá výstup (napr. zaradenie obrázka do kategórie alebo jeho textový opis). Priradiť základné typy senzorov k zodpovedajúcim ľudským zmyslom (napr. kamera – oko, mikrofón – ucho) ako zdrojom vstupu dát pre AI.

Komponent 2: Tvorba a spolupráca s AI

Žiak/žiačka vie/dokáže na konci 1. cyklu:

Formulovanie inštrukcií: Formulovať jednoduché slovné zadanie (prompt) a v spolupráci s učiteľom ho zadať do AI nástroja s cieľom získať jednoduchý výstup (napr. odpoveď na otázku, obrázok).

Voľba nástrojov: Uvedomiť si na základe jednoduchých príkladov, že rôzne AI nástroje môžu slúžiť na rôzne účely.

Spolupráca s AI: Porozumieť, že AI nástroj reaguje na naše zadania, ale konečné rozhodnutie a zodpovednosť za výsledok nesie vždy človek.

Komponent 3: Kritické myslenie

Žiak/žiačka vie/dokáže na konci 1. cyklu:

Pravdepodobnostná povaha AI: Uvedomiť si, že AI nie je neomylná a jej odpovede môžu byť nesprávne.

Overovanie výstupov AI: Klásť otázky typu „Je to naozaj tak?“, „Ako vieš, že...?“, „Môžeme tomu veriť?“, „Kde si to môžeme overiť?“ s cieľom rozvíjať opatrnosť pri prijímaní informácií (bez priameho súvisu s AI). S pomocou učiteľa porovnať jednoduchú informáciu z AI s iným overeným zdrojom (napr. detská encyklopédia, učebnica).

Digitálna ostražitosť: Uvedomiť si, že pomocou AI je možné vytvoriť obrázky, zvuky alebo videá, ktoré vyzerajú ako skutočné, hoci sú úplne vymyslené.

Komponent 4: Zodpovednosť a bezpečnosť

Žiak/žiačka vie/dokáže na konci 1. cyklu:

Ochrana súkromia a bezpečnosť: Porozumieť, že voči AI nástrojom má byť obozretný a neposkytovať im svoje osobné údaje (meno, adresu, fotografie). V prípade znepokojujúceho správania AI požiadať o pomoc dospelého.

Kultúra a etika používania AI: Dodržiavať dohodnuté školské pravidlá používania AI nástrojov.

Environmentálne a sociálne vplyvy: Na jednoduchom príklade identifikovať pozitívny a negatívny vplyv AI na bežný život.

Komponent 5: Identita a digitálna rovnováha

Žiak/žiačka vie/dokáže na konci 1. cyklu:

Ľudská jedinečnosť: Pomenovať vlastnosti, ktoré sú pre ľudí jedinečné a AI ich len napodobňuje (napr. emócie, priateľstvo, láska). Oceňovať hodnotu vlastného úsilia a vlastnej tvorivosti, aj keď AI dokáže vytvoriť niečo rýchlejšie alebo na prvý pohľad lepšie.

Vzťah k AI: Vysvetliť na jednoduchom príklade, že AI nie je živá bytosť, nemá pocity ani želania.

Digitálny wellbeing: Oceňovať hodnotu skutočného sveta – hry vonku, čas s priateľmi, športové aktivity, čítanie kníh. Rozpoznať, kedy sú telo alebo myseľ z používania technológií unavené, a vedieť uprednostniť aktivity v skutočnom svete.

7. Stupeň vzdelania

Stupne vzdelania a dĺžka štúdia

Základné vzdelávanie má deväť ročníkov. Vnútoraná štruktúra kurikula základného vzdelávania reflektuje potrebnú rôznorodosť vzdelávacích ciest žiakov a je usporiadaná do troch po sebe idúcich a na seba nadväzujúcich vzdelávacích cyklov.

Prvý cyklus tvorí 1. až 3. ročník, druhý cyklus tvorí 4. až 5. ročník a tretí cyklus tvorí 6. až 9. ročník. Vzdelávacie štandardy jednotlivých cyklov určujú obsah vzdelávania a očakávané učebné výstupy na ich konci.

Prvý a druhý cyklus spolu predstavuje prvý stupeň základnej školy a tretí cyklus predstavuje druhý stupeň. Dĺžka trvania prvého stupňa základného vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je päť (5) rokov. Dĺžka trvania druhého stupňa základného vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je štyri (4) roky.

Základné vzdelanie sa formálne člení na **primárne vzdelanie a nižšie stredné vzdelanie**. Úspešným absolvovaním 2. cyklu základného vzdelávania získa žiak primárne vzdelanie¹ (ISCED 1) a **úroveň 1** Slovenského kvalifikačného rámca/Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR /EKR: 1).

Zmeny vo vzdelávacích oblastiach:

- Vzdelávacia oblasť Matematika a práca s informáciami sa nazýva Matematika a informatika
- Vzdelávacie oblasti Človek a spoločnosť a Človek a hodnoty sa zlúčili do jednej: Človek a spoločnosť
- Zmeny vo vyučovacích predmetoch: o vyučovací predmet anglický jazyk sa mení na cudzí jazyk
- vyučovacie predmety prvouka a prírodoveda sa už nepoužívajú, zavádza sa nový predmet človek a príroda
- vyučovací predmet vlastiveda sa už nepoužíva, zavádza sa nový predmet človek a spoločnosť vyučovací predmet pracovné vyučovanie sa už nepoužíva, zavádza sa nový predmet človek a svet práce

8. Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie v našej škole prebieha dennou formou štúdia. Vyučovanie sa začína o 7,30 hod. – 7,45 hod. ranné kruhy 1. vyučovacia hodina od 7,45 hod.

Jednotlivé ciele **Metakognície a Charakteru** naplňame a rozvíjame u žiakov prostredníctvom aktivít v ranných kruhoch. Vyučovanie prebieha aj formou blokov v kombinácii s klasickými 45 minútovými hodinami, pričom počet hodín, počas ktorých sa výchovno - vzdelávacia činnosť uskutočňuje touto formou a ich obsahové zameranie bolo prerokované na Pedagogickej rade a je zachovaná celková časová dotácia predmetu podľa učebného plánu. Škola využíva ďalšie formy vyučovania ako outdoorové vyučovanie, tandemové vyučovanie, zážitkové vyučovanie a projektové vyučovanie.

Blokové vyučovanie

Blok - vyučovacia jednotka v triede, ktorá trvá 90 minút. Vyučovací deň tvoria dva dopoludňajšie bloky po ktorých nasledujú 45 minútové hodiny. Postavené je na prepájaní učiva a naplňaní výkonových štandardov situáciami z reálneho života s činnosťami žiakov. Blokové vyučovanie v 1. a 2. cykle sa plánuje cez mapu mysle - tému dňa, kde sú úlohy integrované cez všetky predmety v jednom dni. Téma je motivačná, aby naladila a vtiahla žiakov na aktívnu a objavnú činnosť, individuálnu prácu na zadanej aplikačnej úlohe, skupinovú prácu, prezentáciu individuálnej alebo skupinovej práce, spätnú väzbu formou sebahodnotenia aj slovného hodnotenia učiteľom.

Tandemové vyučovanie

Pri tandemovom vyučovaní vyučujú spolu dvaja pedagogickí zamestnanci, ktorí zároveň spolupracujú aj na plánovaní, realizácii a reflexii danej vyučovacej hodiny. Výhodou tohto vyučovania je, že sa žiaci učia aktívne, výchovno-vzdelávací proces je dynamickejší s možnosťou individuálneho prístupu k žiakom. Žiaci zažívajú odbornú diskusiu, čím sa zároveň rozvíja ich kritické myslenie. Týmto vyučovaním sa rozvíjajú kompetencie učiteľov, ide u užšiu spoluprácu dvoch pedagogických zamestnancov. Využívame k tomu spravidla pedagogické asistentky, supervízorov.

Outdoorové vyučovanie - vzdelávanie vo vonkajšom školskom prostredí

S cieľom kvalitatívneho zlepšenia výchovno - vzdelávacieho procesu sa škola zameria navyšovanie troch hniezd outdoorového vyučovania na školskom dvore, ktoré sú prispôsobené na tento druh vyučovania. Jedná sa konkrétne o tematicky zameraný Eko domček, Bylinkovú záhradu a exteriérovú triedu. Využívajú sa prevažne na vyučovanie predmetov prírodovedného charakteru, no rovnako aj na vyučovanie ktoréhokoľvek vyučovacieho predmetu.

Exkurzie v rámci regiónu

Cieľom tematických exkurzií je bližšie spoznávať prostredie rôznych úradov, inštitúcií a organizácií v regióne, prepájať učenie so životom. Tematické exkurzie : Hasičská zbrojnica, Herľany Gejzír, Múzeum Budimír,....

Zážitkové vyučovanie

Naším cieľom je posilniť rozvoj osobnosti, sebazpoznanie, lepšiu kooperáciu tímu, odhalenie silných a slabých miest tímovej práce, rozvoj kreativity a posilnenie spontánnosti. Prostredníctvom zážitku získajú žiaci vedomosti a zručnosti tak, aby si ich každý osvojil na celý život.

Formy zážitkového vyučovania:

- Spontánna výtvarná tvorba (napr. Deň Zeme, Deň vody ...), organizovať vychádzky so zameraním na orientáciu a spoznávanie blízkeho okolia ,
- Využitie tvorivej dramatiky vo vyučovaní (napr. bábkové divadlo, rolové hry, improvizácie, dialogizácia...), spolupráca s rodičmi (besedy s napr. včelárom, lesníkom, lekárom...), využitie zážitkovej učebne

Ročníkové projekty

Ročníkové projekty budú prebiehať s cieľom:

- spoznať a rozvíjať potenciál žiakov, ich schopnosti, talenty a predpoklady,
- prehliadť znalosti žiakov o kultúrnych a historických pamiatkach v regióne,
- rozvíjať jazykové, komunikačné a prezenčné zručnosti,
- prakticky využiť získané vedomosti z jednotlivých predmetov.

- 1.ročník - Stretnutie s prírodou -
- 2.ročník – Múzeum, kaštieľ a park
- 3.ročník - Zo života našich predkov
- 4.ročník – Vtáčkovce a jej tradície
- 5.ročník – zaujímavosti regiónu

Výlety v regióne

Školské výlety sú zamerané na spoznávanie prírodných a kultúrno-historických pamiatok regiónu.

Metódy a formy práce:

- Blokové vyučovanie
- Projektové vyučovanie, projektové dni
- Daltonské piatky
- Cyklotúra, cykložúr
- Bádateľské aktivity
- Záhrada, ktorá učí – učenie vonku
- Ročníkové práce
- Učím, učíš, učíme
- Inscenačné metódy
- Kooperatívne vyučovanie
- Hranie rolí
- Žiaci žiakom - rovesnícke vyučovanie
- Práca v skupinách
- Brainstorming
- Mapa mysle
- Snehová guľa
- Cinquain
- Štyri rohy
- Insert
- Riadené aktívne učenie
- Práca s detským časopisom
- Činnostné vyučovanie
- Problémové vyučovanie
- Pojmové mapovanie
- Metóda aktívneho čítania, aktívne písanie
- Rotujúci prehľad
- Živé pexeso
- Hádaj kto/čo
- Čitateľské dielne
-

Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- a) v celom rozsahu vzdelávania pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody,
- b) v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu, vrátane žiakov so všeobecným intelektovým nadaním,
- c) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu,
- d) v rozsahu podľa rozhodnutia ministra školstva, vedy, výskumu a športu v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov,
- e) v nevyhnutne potrebnom rozsahu, najviac však jeden mesiac:
 - zo závažných organizačných dôvodov,
 - z technických dôvodov (napr. havária v budove školy, rekonštrukcia budovy školy),

- z hygienicko-epidemiologických dôvodov, na základe nariadeného opatrenia príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva alebo
- z iných dôvodov, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť a zdravie detí a zamestnancov alebo môžu spôsobiť závažné škody na majetku.

Dištančné vzdelávanie je organizované bez priameho kontaktu učiteľa alebo odborného zamestnanca so žiakom, komunikáciou prostredníctvom dostupných komunikačných prostriedkov, najmä prostriedkov založených na využívaní počítačových sietí.

9. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v základnej škole je slovenský jazyk, v ktorom sa vyučujú všetky predmety v každom vzdelávacom cykle.

10. Učebný plán

Vzdelávacia oblasť	Zoznam vyučovacích predmetov	1.cyklus			2.cyklus	
Ročník		1	2	3	4	5
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8+1	8+1	8	6+1	6+1
	Cudzí jazyk (Anglický jazyk)			3	3	3
	Druhý cudzí jazyk					
Matematika a informatika	Matematika	4	4	4	4+1	4+1
	Informatika			1	1	1
Človek a príroda	Človek a príroda	1	1	1	2	2
Človek a spoločnosť	Človek a spoločnosť	1	1	1	2	2
	Náboženská výchova / Etická výchova	1	1+1	1	1	1
Človek a svet práce	Človek a svet práce	1	1	1	1	1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2+1	2+1	2+1	2	2
Sumár hodín (za cyklus bez disponibilných hodín)		64			49	
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	3	1	2	2
Spolu za cyklus		70			53	
Časové dotácie v ročníkoch		22	23	25	26	27
Tematické dni	Deň Zeme	1	1	1		
	Deň zdravej výživy	1	1	1		
	Deň Rómov	1	1	1		
	Bezpečne na cestách	1	1	1		
	Hľadá sa star školy	1	1	1		
	Olympijský festival	1	1	1		
	Deň Zeme a klímy				1	1
	Čítam, teda tvorím				1	1
	Mladý podnikateľ				1	1
	Naši hrdinovia				1	1
	Internet náš každodenný				1	1
	Putovanie v čase				1	1
	Deň priateľstva				1	1
	Zdravá škola				1	1
Spolu		6 dni	6 dni	6 dni	8 dní	8 dní
Didaktické hry		1 deň	1 deň	1 deň	1 deň	1 deň

Poznámky k učebnému plánu

1. Učebný plán vymedzuje týždenný počet vyučovacích hodín. Jedna vyučovacia hodina podľa tohto plánu trvá 45 minút. V prípade realizácie blokového vyučovania v danom vyučovacom predmete, resp. vzdelávacej oblasti je jeden blok tvorený dvoma vyučovacími hodinami v trvaní 90 minút.

2. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín na vyučovanie jednotlivých predmetov sa uskutočňuje podľa vyhlášky o základnej škole § 3 ods. 1 až 4 vyhlášky č.223/2022 Z.z.

a. Na vyučovanie vyučovacích predmetov náboženská výchova a etická výchova sa trieda rozdeľuje na skupiny. Jedna skupina má najviac 20 žiakov. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rôznych ročníkov. Voľbu príslušného vyučovacieho predmetu nie je možné v priebehu školského roka zmeniť.

b. Na vyučovanie vyučovacích predmetov anglický jazyk a informatika sa trieda rozdeľuje na skupiny, ak je v nej počet žiakov vyšší ako 17. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka.

c. Na vyučovanie vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa trieda rozdeľuje na skupiny na každej vyučovacej hodine, ak je v nej počet žiakov vyšší ako 25, alebo ak školský vzdelávací program určuje iné delenie. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka. Pre chlapcov a dievčatá možno vytvoriť v súlade so školským vzdelávacím programom oddelené skupiny. Ak sa vyučovací predmet telesná a športová výchova vyučuje v oddelených skupinách pre chlapcov a dievčatá a nie je možné vytvoriť v jednom ročníku skupinu s počtom najmenej 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov po sebe nasledujúcich ročníkov; ak nie je možné do skupiny spojiť žiakov po sebe nasledujúcich ročníkov, možno do nej spojiť žiakov rôznych ročníkov rovnakého stupňa.

d. V odôvodnenom prípade uvedenom v školskom vzdelávacom programe sa počet skupín a počet žiakov v skupine okrem vyučovacieho predmetu človek a svet práce určuje podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok základnej školy, podľa charakteru činnosti žiakov a podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky bezpečnosti a ochrany práce; počet žiakov v jednej skupine sa môže zvýšiť najviac o troch žiakov.

3. Hodinové dotácie vyučovacích predmetov v učebnom pláne škola určuje tak, aby boli dodržané tieto pravidlá:

a. Každý vyučovací predmet v učebnom pláne školy je zaradený do vzdelávacej oblasti definovanej v štátnom vzdelávacom programe.

b. V učebnom pláne počet hodín pre konkrétny vyučovací predmet ako aj súčet hodinových dotácií tohto predmetu vo všetkých ročníkoch príslušného vzdelávacieho cyklu nie je v učebnom pláne nižší ako určuje učebný plán.

c. V učebnom pláne počet hodín pre konkrétnu vzdelávaciu oblasť ako aj súčet hodinových dotácií tejto vzdelávacej oblasti vo všetkých ročníkoch príslušného vzdelávacieho cyklu nie je v učebnom pláne nižší ako určuje učebný plán.

d. Celkový súčet hodín v ročníku rešpektuje počet stanovený v učebnom pláne.

4. Rozdelenie časových dotácií v učebnom pláne školy je východiskom pre rozdelenie učiva v učebných osnovách školského vzdelávacieho programu. Rozsah učiva v učebných osnovách pre jednotlivé predmety a ročníky zodpovedá rozdeleniu hodín v učebnom pláne školy.

5. Škola realizuje v 2. cykle pre každú triedu tematické dni zamerané na rozvoj prierezových gramotností v rozsahu 4 vyučovacích dní v jednom školskom polroku, pričom jeden vyučovací deň predstavuje šesť vyučovacích hodín. Ciele a obsah tematických dní pre jednotlivé ročníky, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov a podporujú ciele základného vzdelávania, ako aj víziu školy, má škola zadefinované v školskom vzdelávacom programe..

6. Škola realizuje raz ročne v každom ročníku 1. a 2. cyklu didaktické hry. Jeden vyučovací deň predstavuje v 1. cykle päť vyučovacích hodín a v 2. cykle šesť vyučovacích hodín. Ciele a obsah didaktických hier má škola zadefinované v školskom vzdelávacom programe v rámci učebných osnov vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb.

7. Voliteľné (disponibilné) hodiny používa škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu, aby podporili dosiahnutie cieľov základného vzdelávania nasledovne:

Jazyk a komunikácia

- Vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra sa v 1. a 2. ročníku navýši počet vyučovacích hodín o jednu hodinu týždenne.
- V základnom vzdelávaní sa vo vyučovacom predmete cudzí jazyk vyučuje anglický jazyk od 1. cyklu bez možnosti zmeny.

Človek a spoločnosť

- Vyučovacie predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú ako povinne voliteľné predmety. Žiak si vyberá, či bude navštevovať etickú alebo náboženskú výchovu. Vybraný predmet navštevuje žiak počas celého školského roka. Vo vyučovacom predmete Náboženská výchova / Etická výchova sa v druhom ročníku navýši počet vyučovacích hodín o jednu hodinu týždenne.
- Časť obsahu vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť sa v 2. cykle vyučuje formou tematických dní, ktoré má škola zaradené v učebnom pláne.

Zdravie a pohyb

V súlade s novelizáciou zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov platnou od 01.06.2023 sa v telesnej a športovej výchove navyšuje vo všetkých ročníkoch týždenný počet hodín o 1 hodinu týždenne.

Aktívne prestávky – počas veľkej prestávky sa žiaci pohybujú voľne po chodbách, v prípade priaznivého počasia trávajú prestávky aktívnym pohybom na školskom dvore.

8. Pri prestupe žiaka z inej školy škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roka.

9. Podľa tohto učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením a žiaci s nadaním, a to s uplatnením špecifik podľa časti: *Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania* tohto dokumentu.

10. Škola sa po prerokovaní v Rade školy v školskom vzdelávacom programe rozhodla neurčiť vyšší celkový počet hodín.

11. Tematické dni

Škola realizuje v 1.cykle pre každú triedu tematické dni zamerané na rozvoj prierezových gramotností v rozsahu 6 vyučovacích dní v školskom roku a v 2. cykle pre každú triedu tematické dni zamerané na rozvoj prierezových gramotností v rozsahu 8 vyučovacích dní v školskom roku. Jeden vyučovací deň je v rozsahu 6 vyučovacích hodín. Ciele a obsah tematických dní pre jednotlivé ročníky vychádzajú zo vzdelávacích štandardov predmetov, prierezových gramotností, vízie a priorít školy. Tematický deň je realizovaný formou medzipredmetového vyučovania počas jedného dňa (v prípade potreby dlhšie) alebo formou exkurzie, ktorej predchádza príprava.

1.cyklus

1. Deň Zeme
2. Deň zdravej výživy
3. Deň Rómov
4. Bezpečne na cestách
5. Hľadá sa star školy
- 6.Olympijský festival

2. cyklus

1. Deň Zeme a klímy
2. Čítam, teda tvorím
3. Mladý podnikateľ
4. Naši hrdinovia

5. Internet náš každodenný

6. Putovanie v čase

7. Deň priateľstva

8. Zdravá škola

12. Systém podpory vzdelávanie žiakov s princípmi inkluzívneho vzdelávania, žiakov so zdravotným znevýhodnením, žiakov s nadaním a cudzincov

Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania zakotvenými v školskom zákone 245/2008, § 3, písm. d) e) f), na základe ktorých sú pri výchove a vzdelávaní zohľadňované individuálne osobitosti a potreby všetkých žiakov. Hlavným cieľom je zabezpečiť im rovnocenný prístup k vzdelávaniu, dbať na celkový rozvoj ich schopností a osobnosti, budovať pozitívny vzťah ku škole a vzdelávaniu, dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a primerané začlenenie do spoločnosti. Škola zabezpečuje všetkým žiakom, podľa identifikovaných potrieb podporné opatrenia vyplývajúce z Katalógu podporných opatrení (<https://podporneopatrenia.minedu.sk/katalog> podporných opatrení), ktorý špecifikuje podporné opatrenia vo výchove a vzdelávaní poskytované školou alebo školským zariadením, potrebné na to, aby sa dieťa alebo žiak mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Podporné opatrenia sa poskytujú na základe vyjadrenia pedagogického zamestnanca v kategórii učiteľ alebo školský špeciálny pedagóg, vyjadrenia odborného zamestnanca školy alebo vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie v rámci odbornej činnosti.

1. Podporné opatrenia bez vyjadrenia školy alebo zariadenia poradenstva – sa poskytujú

všetkým žiakom bez nutnosti vyjadrenia sa k poskytnutiu podporného opatrenia, podľa aktuálnej potreby školy:

- preventívne aktivity na podporu fyzického a duševného zdravia (Zippyho kamaráti, Emocionálny kompas, pohodomer), aktivity s triednymi učiteľmi zamerané na zlepšenie klímy v triednych kolektívoch,
- aktivity zamerané na prevenciu rizikového správania (besedy, diskusie, sociometrie), špecifické sledovanie rizikových faktorov – adaptácia žiakov 1. ročníka, prechod na 2. stupeň, prestup žiaka z inej školy a pod.,
- preventívna činnosť, krízová intervencia, skríning v spolupráci zariadenia poradenstva a prevencie (CPP) so školským podporným tímom (ŠPT) a zákonnými zástupcami žiakov
- kariérne poradenstvo, depistáže pri zápisoch do 1. ročníka a iné.

2. Podporné opatrenia na základe vyjadrenia školy alebo zariadenia poradenstva –

poskytujú sa všetkým žiakom s dočasným oslabením (znížená schopnosť alebo zručnosť, oslabenie niektorých kognitívnych funkcií), žiakom z málo podnetného prostredia, žiakom s

ťažkosťami v učení v diagnostickom procese, žiakom so psychickými problémami krátkodobého alebo dlhodobého charakteru, žiakom s aktuálnymi osobnými problémami (rozvod, úmrtie v rodine a pod.), žiakom so zdravotnými problémami, žiakom z viacjazyčného prostredia:

- úprava cieľov, metód, foriem a prístupov vo vzdelávaní,
- činnosti na zabezpečenie rozvoja pohybových schopností, zmyslového vnímania, komunikačných schopností, kognitívnych schopností, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy,
- zabezpečenie doučovania, cieleného učenia, konzultácie,
- podpora sociálneho zabezpečenia,
- činnosť na podporu predchádzania predčasnému ukončeniu školskej dochádzky,
- zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdania zručností – relaxačné kútiky, miestnosti pre špeciálneho pedagóga a odborného zamestnanca,
- odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní – bezbariérový prístup, oddychové zóny v škole.

3. Podporné opatrenia k nároku ktorých sa vyjadruje iba zariadenie poradenstva –

poskytujú sa žiakom so zdravotným znevýhodnením a na poskytnutie je potrebné vyjadrenie:

- úprava obsahu vzdelávania a zmena spôsobu hodnotenia žiaka,
- činnosti na podporu dosahovania školskej spôsobilosti,
- skvalitnenie podmienok vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- zabezpečenie vzdelávania vo vyučovacom predmete vo vyššom ročníku,
- pôsobenia pedagogického asistenta.

Žiakov so **zdravotným znevýhodnením** vzdeláva základná škola podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy príslušného ročníka. Ak žiakovi špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, vzdeláva sa podľa individuálneho vzdelávacieho programu s informovaným súhlasom zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia. Ak ide o žiaka najmenej v piatom ročníku, je individuálny vzdelávací program prekonzultovaný aj s týmto žiakom.

Individuálny vzdelávací program obsahuje podporné opatrenia a upravuje jednotlivé časti školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä obsah, metódy, formy alebo spôsob hodnotenia a dochádzky do školy. Súčasne upravuje spoluprácu so zákonným zástupcom, pedagogickými alebo odbornými zamestnancami školy alebo zariadenia poradenstva a prevencie. Podľa individuálneho vzdelávacieho programu sa vzdeláva aj žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie (podľa Zák. 245/2008, §24). Individuálny vzdelávací program žiaka so zdravotným znevýhodnením vypracuje školský špeciálny pedagóg v spolupráci s triednym učiteľom, pedagogickým asistentom, vyučujúcimi, prípadne s inými odbornými zamestnancami školy alebo zariadenia poradenstva. Je možné ho počas školského roka upravovať tak, aby zohľadňoval aktuálne potreby žiaka. Na základe odporúčania zariadenia poradenstva môže byť žiak v predmete cudzí jazyk hodnotený inak ako

klasifikáciou (podľa § 55, ods. 12, Školského zákona). Zmena hodnotenia predmetu cudzí jazyk sa uvedie do zápisnice z pedagogickej rady.

Systematickú podporu žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zabezpečujú členovia Školského podporného tímu – školský špeciálny pedagóg, alebo pedagogické asistentky prostredníctvom intervencií podľa individuálnych potrieb jednotlivých žiakov. Školský špeciálny pedagóg a odborný zamestnanec školy súčasne poskytujú konzultácie a poradenstvo rodičom, zákonným zástupcom, pedagógom a vychovávateľom. Výchovu a vzdelávanie žiakov s **intelektovým nadaním** realizuje škola v triedach spolu s ostatnými žiakmi. Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je umožniť im vzdelávať sa a rozvíjať v súlade s ich vývinovými charakteristikami, s prihliadnutím na ich vývinové špecifiká. Snažíme sa o dosiahnutie optimálneho rozvoja ich nadania a o všestranný harmonický osobnostný vývin. Ak žiakovi s intelektovým nadaním jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu, postupuje tento žiak podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý špecifikuje obsah, metódy, formy a spôsoby hodnotenia konkrétneho žiaka. Individuálny vzdelávací program je s informovaným súhlasom rodiča prekonzultovaný aj s odborným zamestnancom zariadenia poradenstva, u žiaka najmenej v piatom ročníku aj s týmto žiakom. Pri výchove a vzdelávaní žiaka so zdravotným znevýhodnením alebo žiaka s nadaním, v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania, škola zohľadní všetky jeho individuálne potreby pri prekonávaní prekážok a bariér, ktorým pri vzdelávaní čelí pri dosahovaní svojho plného potenciálu. Pri využívaní svojich práv sú vzdelávaní na rovnocennom základe s ostatnými žiakmi. Zohľadňovanie individuálnych potrieb žiaka zabezpečuje rovnocenný, primeraný a efektívny prístup pri učení, v účasti na výchove a vzdelávaní spolu s ostatnými žiakmi školy, pri všetkých činnostiach kolektívu triedy, pri ktorých je to možné. Žiak, ktorý má zariadením poradenstva a prevencie diagnostikované zdravotné znevýhodnenie alebo nadanie, môže mať zároveň poskytnuté podporné opatrenia podľa vyjadrenia pedagogického zamestnanca školy, odborného zamestnanca školy alebo zariadenia poradenstva a prevencie. Tieto podporné opatrenia škola zabezpečí podľa písomného vyjadrenia riaditeľa školy, okrem prípadov, ak nemá personálne, priestorové, materiálno-technické alebo finančné podmienky v navrhovanom rozsahu a nemá možnosť ich zabezpečiť.

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu žiaka – cudzinca sa vždy berie ohľad najmä na jeho individuálne výchovno-vzdelávacie potreby, na úroveň jeho vzdelania, ovládanie vyučovacieho jazyka a jeho individuálne osobitosti. Uplatňujú sa potrebné podporné opatrenia, ktoré môžu byť zamerané na:

- **diferencovaný, personalizovaný prístup** úpravou cieľov a obsahu výchov a vzdelávania - (napríklad formou individuálneho rozloženia učiva v rámci vzdelávacieho cyklu alebo v rámci stupňa vzdelania), úpravou metód, foriem a prístupov vrátane metód a foriem skúšania a hodnotenia
- podporu na **osvojovanie si štátneho (slovenského) jazyka**, ak je to u daného žiaka potrebné

- využívanie rôznych **kompenzačných a špeciálnych edukačných pomôcok**, podľa potreby
- **identifikáciu potrieb, prekážok a bariér** vo výchove a vzdelávaní formou pedagogickej, prípadne orientačnej diagnostiky alebo monitoringu a hodnotenia rizík u jednotlivých žiakov – cudzincov.

Počas adaptačného obdobia žiaka – cudzinca, v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka školy (odporúčané dve hodnotiace obdobia) sa predmet slovenský jazyk a literatúra neklasifikuje, žiaci sú hodnotení – aktívne absolvoval, absolvoval, neabsolvoval. Škola zohľadňuje úroveň ovládania vyučovacieho jazyka aj na ostatných predmetoch. Iná forma hodnotenia pre žiaka – cudzinca sa uvedie do zápisnice z pedagogickej rady aj s predpokladanou dĺžkou obdobia, počas ktorého bude tento žiak hodnotený inak ako ostatní žiaci príslušnej triedy v príslušnom vyučovacom predmete.

13. Učebné osnovy

Učebné osnovy sú spracované v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleným dňa 31. 3. 2023 pod č. 2023/831:7-A2140 <https://www.minedu.sk/statny-vzdelavaci-program-pre-zakladne-vzdelavanie/>. Vymedzujú ciele, výkonový a obsahový štandard jednotlivých vyučovacích predmetov. Učebné osnovy vychádzajú z počtu hodín pridelených pre vyučovací predmet v učebnom pláne školy a zároveň rešpektujú osobitosti žiakov školy a ich potenciál. V učebných osnovách sú rozpracované a zadelené výkonové a obsahové štandardy vyučovacích predmetov za daný vzdelávací cyklus do jeho ročníkov. Učebné osnovy tvoria samostatnú prílohu k ŠkVP (Príloha č.1).

14. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov vo všetkých predmetoch bude realizovaná v súlade so zákonom č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonným zástupcom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má rezervy, aké sú jeho pokroky. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Sústredíme sa na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov. Hodnotenie budeme robiť na základe vopred stanovených kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať napredovanie žiaka. Nástroje a kritériá hodnotenia sú podrobne rozpracované v internej smernici školy Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a súhrnné hodnotenie:

- **priebežné hodnotenie** sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **súhrnné hodnotenie** žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka vyjadruje výsledky jeho hodnotenia vo vyučovacích predmetoch a hodnotenie jeho správania. Hodnotenie správania je rozpracované v školskom poriadku.

14.1 Hodnotenie žiakov v prvom vzdelávacom cykle

V prvom cykle je v našej škole zavedené kombinované hodnotenie vo všetkých ročníkoch počas celého školského roka. Slovné hodnotenie je konkrétne slovné vyjadrenie dosiahnutej úrovne žiaka vo vzťahu k cieľu vyučovania a k individuálnym možnostiam žiaka. Cieľom hodnotenia je podporiť individuálny pokrok žiaka v rôznych oblastiach vzdelávania. Priebežná spätná väzba počas vyučovania môže mať slovnú a formatívnu podobu a podporuje individuálny pokrok žiaka.

Klasifikujeme týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chváľitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chváľitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri

riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou upraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Pre motiváciu a podporu rozvoja je každé dieťa hodnotené pečiatkami, nálepkami a stručným slovným komentárom učiteľa, ktorý odráža jeho aktuálny pokrok v učive a kľúčové zručnosti v štyroch úrovniach:

Osvojené:

Žiak pracuje samostatne.

Efektívne aplikuje všetky získané spôsobilosti v rôznych situáciách bez potreby pomoci.

Takmer osvojené:

Žiak potrebuje občas usmerniť.

Rozumie väčšine zadaní, má osvojené základné spôsobilosti, dokáže samostatne pracovať.

Čiastočne osvojené:

Žiak potrebuje pomoc učiteľa.

Základné spôsobilosti má osvojené čiastočne, pri porozumení zadaní a ich aplikácii v

praktických činnostiach potrebuje pomoc.

Neosvojené:

Žiak potrebuje plnú podporu učiteľa.

Žiak nemá osvojené základné spôsobilosti a nedokáže ich samostatne aplikovať.

Toto hodnotenie bude priebežne aktualizované na základe žiakovej práce a pokroku v daných oblastiach. Učiteľ bude poskytovať žiakom konkrétne slovné hodnotenie podľa týchto úrovní a zároveň im poskytne odporúčania na ďalší rozvoj.

1. cyklus:

Ročník	Hodnotenie	Predmet
1.	Klasifikácia známkou	MAT, SJL, Človek a príroda,
	Slovné hodnotenie (absolvoval/a, neabsolvoval/a)	Človek a spoločnosť, ETV, NBV, HUV, TŠV, Človek a svet práce, VYV
2.	Klasifikácia známkou	MAT, SJL, Človek a príroda,
	Slovné hodnotenie (absolvoval/a, neabsolvoval/a)	Človek a spoločnosť, ETV, NBV, HUV, TŠV, Človek a svet práce, VYV
3.	Klasifikácia známkou	MAT, SJL, ANJ, Človek a príroda,
	Slovné hodnotenie (absolvoval/a, neabsolvoval/a)	Človek a spoločnosť, ETV, NBV, HUV, TŠV, Človek a svet práce, VYV, INF

Priebežné hodnotenie: klasifikácia, slovné hodnotenie, sebahodnotenie, rovesnícke hodnotenie, hodnotenie učiteľom.

14.2 Hodnotenie žiakov v druhom vzdelávacom cykle

V druhom cykle plánujeme kombinované hodnotenie. Niektoré vyučovacie predmety budú hodnotené kombinovane (klasifikáciou a slovným hodnotením) a niektoré iba slovným hodnotením (ako v prvom cykle). Súhrnné hodnotenie vykonané formou kombinácie klasifikácie a slovného hodnotenia je hodnotenie žiaka klasifikačným stupňom a opisom toho ako žiak plnil ciele vzdelávania vo vyučovacom predmete. Slovné hodnotenie v štyroch úrovniach:

Osvojené:

Žiak pracuje samostatne.

Efektívne aplikuje všetky získané spôsobilosti v rôznych situáciách bez potreby pomoci.

Takmer osvojené:

Žiak potrebuje občas usmerniť.

Rozumie väčšine zadaní, má osvojené základné spôsobilosti, dokáže samostatne pracovať.

Čiastočne osvojené:

Žiak potrebuje pomoc učiteľa.

Základné spôsobilosti má osvojené čiastočne, pri porozumení zadaní a ich aplikácii v praktických činnostiach potrebuje pomoc.

Neosvojené:

Žiak potrebuje plnú podporu učiteľa.

Žiak nemá osvojené základné spôsobilosti a nedokáže ich samostatne aplikovať.

Toto hodnotenie bude priebežne aktualizované na základe žiakovej práce a pokroku v daných oblastiach. Učiteľ bude poskytovať žiakom konkrétne slovné hodnotenie podľa týchto úrovní a zároveň im poskytne odporúčania na ďalší rozvoj.

Klasifikujeme týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chváľitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chváľitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou upraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

2. cyklus:

Ročník	Hodnotenie	Predmet
4.	Klasifikácia známkou	MAT, SJL, ANJ, Človek a príroda, Človek a spoločnosť
	Slovné hodnotenie (absolvoval/a, neabsolvoval/a)	ETV, NBV, HUV, TŠV, Človek a svet práce ,VYV, INF
5.	Klasifikácia známkou	MAT, SJL, ANJ, Človek a príroda, Človek a spoločnosť
	Slovné hodnotenie (absolvoval/a, neabsolvoval/a)	ETV, NBV, HUV, TŠV, Človek a svet práce ,VYV, INF

Priebežné hodnotenie: klasifikácia, slovné hodnotenie, sebahodnotenie, rovesnícke hodnotenie, hodnotenie učiteľom.

15. Záver

Školský vzdelávací program je dokument, ktorý vymedzuje obsah a ciele vzdelávania podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie schváleného 31.3.2023 a podľa §7 ods.4 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zohľadňuje potreby našich žiakov, realizuje víziu školy a naplňuje strategické ciele školy. Podrobnejšie informuje o zamýšľanom obsahu, procese a hodnotení žiakov vzdelávania v každej vzdelávacej oblasti a vzdelávacom cykle. Školský vzdelávací program je otvorený dokument, ktorý bude priebežne mapovaný, dopĺňaný a revidovaný na základe revízie štátneho vzdelávacieho programu pre jednotlivé cykly, aktuálnych potrieb našich žiakov a výziev spoločnosti. Inovovaný školský vzdelávací program, ktorý bol vypracovaný podľa Štátneho vzdelávacieho programu z roku 2015 vrátane učebných osnov, bude naďalej platný až do ukončenia implementácie na škole.

Školský vzdelávací program na školský rok 2026/2027:

- bol prerokovaný a schválený na Pedagogickej rade dňa 31.08.2026
- bol predložený a prerokovaný bez pripomienok Radou školy dňa 31.08.2026
- bol prerokovaný so zriaďovateľom a schválený dňa 31.08.2026